

Retningslinjer for Samerådets deltakelse i forskningsprosjekter

Disse retningslinjene tar sikte på å styrke samarbeidet mellom Samerådet og akademien, samtidig som de skal ivareta samiske interesser og prioriterte forskningsområder. Målet er å sikre et respektfullt og rettferdig forhold mellom samiske interessenter og forskningsinstitusjoner. Ethvert forskningsprosjekt som involverer Samerådets deltakelse, bør gi merverdi for alle involverte parter.

1. Tidlig deltakelse i prosjektdesign

Samerådet bør involveres i prosjektdesign fra et tidlig stadium, herunder utvikling av forskningsmål og metoder.

2. Prioriterte forskningsområder

Forskningsprosjekter som involverer Samerådet bør fokusere på og bidra til rådets prioriterte forskningsområder, herunder temaer som språk, kultur, rettigheter, helse og miljø.

3. Etiske retningslinjer

Forskningsprosjekter som involverer Samerådet bør følge anerkjente etiske retningslinjer for forskning i urfolkstekster, inkludert fritt og forhåndsinformert samtykke, kulturell sensitivitet og beskyttelse av immaterielle rettigheter.

4. Eierskap og tilgang til data

Samerådet bør ha tilgang til, og delt eierskap til, data og resultater fra forskningsprosjekter de deltar i.

5. Grunnleggende kunnskap om samisk kultur og samfunn

Forskere som ønsker å samarbeide med Samerådet må ha en grunnleggende forståelse av samisk kultur, samfunn og eventuelle spesielle sider knyttet til det spesifikke forskningsområdet.

6. Kommunikasjon og meningsfylt samhandling

Forskningsprosjekter skal legge til rette for meningsfull kommunikasjon og interaksjon mellom tradisjonelle kunnskapsbærere og akademikere, og sikre at begge parter forstår hverandres perspektiver og terminologi.

Tid og ressurser bør avsettes i prosjektbudsjettet for å støtte denne kommunikasjonen med tilstrekkelige oversettelsestjenester.

7. Kapasitetsbygging og kunnskapsutveksling

Forskningsprosjekter som involverer Samerådet bør legge til rette for kapasitetsbygging og kunnskapsutveksling mellom Samerådet og forskningsinstitusjoner, herunder opplæring, workshops og seminarer.

8. Kommunikasjon og formidling

Resultater fra forskningsprosjekter som involverer Samerådet bør formidles på en måte som er tilgjengelig og forståelig for samiske samfunn og beslutningstakere.

Forskningsinstitusjoner og Samerådet bør samarbeide om å utvikle formidlingsstrategier som inkluderer ulike medier og formater, som artikler, rapporter, presentasjoner og digitale plattformer.

9. Langsiktig samarbeid og partnerskap

Samerådet og forskningsinstitusjonene bør arbeide for å etablere langsiktige samarbeid og partnerskap for å sikre kontinuitet og bærekraft i forskningsprosjekter som involverer samiske interesser og prioriteringer.

Dette kan omfatte utvikling av felles forskningsstrategier, samarbeidsavtaler og finansieringsordninger som støtter samiske forskningsprioriteringer.

10. Økonomiske ressurser

Forskningsprosjekter bør inkludere en egen del i budsjettet til samiske deltakere og Samerådet, som dekker kostnader knyttet til reiser, tolking, opplæring, arbeidstid og andre nødvendige ressurser for Samerådets deltakelse i prosjektet.

Prosjektbudsjettet bør inkludere midler til tidlig involvering av samiske interessenter i prosjektutforming, slik at samiske interesser og prioriteringer blir vurdert.

Overhead: Prosjekter bør inkludere en overheadsats for Samerådet som reflekterer rådets ressursbehov og bidrag til prosjektet. Overheadsatsen er i størrelsesområdet 30-40 % av budsjettbevilgningen nevnt i første ledd og sammenlignbar med overheadsatsene ved forskningsinstitusjoner i Norge, Sverige og Finland. Overhead vil dekke indirekte kostnader knyttet til administrasjon, relasjonsbygging og prosjektstøtte. Den nøyaktige prosentandelen bør forhandles og justeres basert på prosjektets omfang, varighet og kompleksitet.

11. Evaluering og oppfølging

Samerådet bør ha mulighet til å evaluere og gi tilbakemelding på forskningsprosjekter de deltar i, noe som bør vurderes i eventuelle oppfølgingsprosjekter.

Ved å følge disse retningslinjene kan Samerådet og academia styrke samarbeidet og sikre at forskningsprosjekter blir mer inkluderende, relevante og at de respekterer samiske interesser og prioriteringer. Dette vil også bidra til en meningsfull kommunikasjon og samhandling mellom tradisjonelle kunnskapsbærere og akademikere, og legge grunnlaget for langsiktig samarbeid og partnerskap.